

2.6.2021

VN/15163/2021
VN/15163/2021-OKM-1

Enligt sändlista

Inledande av ansökan om tillstånd att ordna handledande utbildning

Bakgrund

Som en del av lagstiftningen gällande utvidgning av läroplikten har den nya lagen om utbildning som handleder för examensutbildning (1215/2020) antagits. Den utbildning som handleder för examensutbildning (TUVA) förenar påbyggnadsundervisningen efter den grundläggande utbildningen, den utbildning som förbereder för gymnasieutbildning (LUVA) och den utbildning som handleder för yrkesutbildning (VALMA) till en utbildningshelhet i övergångsskedet. Utbildning som handleder för examensutbildning ordnas från och med den 1 augusti 2022. Från och med samma tidpunkt upphör ordnandet av påbyggnadsundervisning efter den grundläggande utbildningen, LUVA och VALMA.

Genom detta brev beskriver undervisnings- och kulturministeriet i detalj principerna för ordnande av utbildning som handleder för examensutbildning samt verkställandet av ansöknings- och beslutsprocessen för tillstånd att ordna utbildning.

Ordnande av utbildning som handleder för examensutbildning

Ordnande av utbildning som handleder för examensutbildning förutsätter i regel anordnartillstånd. Med stöd av övergångsbestämmelserna i lagen om utbildning som handleder för examensutbildning kan TUVA-utbildning ordnas utifrån de nuvarande tillstånden att ordna VALMA-utbildning och påbyggnadsundervisning efter den grundläggande utbildningen (mer om detta i punkten "Övergångsbestämmelser om ordnande av utbildning"). Övriga anordnare av undervisning eller utbildning som vill ordna TUVA-utbildning ska ansöka om anordnartillstånd. Dessutom kan en kommun på vissa villkor frivilligt ordna TUVA-utbildning, om den saknar tillstånd att ordna utbildning.

Tillstånd att ordna utbildning beviljas av undervisnings- och kulturministeriet. Tillstånd att ordna utbildning som handleder för examensutbildning kan på ansökan beviljas en i gymnasielagen (714/2018) avsedd anordnare av gymnasieutbildning, en i lagen om yrkesutbildning (531/2017) avsedd anordnare av yrkesutbildning samt en registrerad sammanslutning eller stiftelse som med stöd av 7 § i lagen om grundläggande utbildning (628/1998) har beviljats tillstånd att ordna grundläggande utbildning. Utbildningsanordnaren är skyldig att ordna utbildning i enlighet med utbildningsbehovet och inom det verksamhetsområde som bestäms i tillståndet att ordna utbildning.

Enligt lagen om utbildning som handleder för examensutbildning kan en kommun dock ordna utbildning som handleder för examensutbildning frivilligt utan anordnartillstånd.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Undervisnings- och kulturministeriet

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PB 29
00023 Statsrådet

Sjötullsgatan 10
Helsingfors

29 516 001
35 829 516 001

91 359 335
+358 9 135 9335

kirjaamo@minedu.fi

I det utkast till regeringsproposition som för närvarande är ute på remiss (11.5 –15.6 .2021) föreslås det att kommunernas rätt att ordna utbildning preciseras så att kommunen kan ordna TUVA-utbildning utan tillstånd att ordna utbildning, om den inte har tillstånd att ordna gymnasieutbildning eller yrkesutbildning eller om det regionala behovet av den handledande utbildningen som kommunen ordnar inte är av bestående natur. Även utbildning som ordnas utan tillstånd att ordna utbildning ska då vara nödvändig med tanke på det nationella eller regionala utbildningsbehovet och utbildningsutbudet, och kommunen ska ha verksamhetsmässiga och ekonomiska förutsättningar att ordna utbildningen på ett ändamålsenligt sätt. Lagändringen avses träda i kraft 1.8.2022.

Utkastet till regeringsproposition finns tillgängligt på adressen:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=aa47aeae-f1b7-4c47-ade9-e2b884e0902d>

Ministeriet uppmanar anordnarna av undervisning och utbildning att i samarbete kartlägga tillgången på och tillgängligheten till utbildning i övergångsskedet i regionen och i samband med detta bedöma behovet av att ansöka om tillstånd att ordna TUVA-utbildning. Dessutom framhåller ministeriet att om regionen bedöms ha ett varaktigt behov av ordnande av handledande utbildning, som det utbildningsutbud i övergångsskedet som baserar sig på nuvarande eller eventuella framtida anordnartillstånd inte inbegriper, bör kommunen som anordnare av gymnasieutbildning eller yrkesutbildning ansöka om tillstånd att ordna handledande utbildning.

Ordnande av TUVA-utbildning anknyter också till anvisande av studieplats enligt bestämmelserna i läropliktslagen (1214/2020). Om en läropliktig inte frivilligt söker till utbildning efter den grundläggande utbildningen eller inte får en studieplats, har boendekommunen enligt 15 § 1 mom. i läropliktslagen till uppgift att anvisa den läropliktige en studieplats i utbildning som handleder för examensutbildning eller utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv. En studieplats kan anvisas i TUVA-utbildning endast hos en utbildningsanordnare som har tillstånd att ordna utbildning eller alternativt i TUVA-utbildning som boendekommunen själv ordnar frivilligt. En studieplats kan inte anvisas i TUVA-utbildning som en annan kommun ordnar frivilligt.

Målet är att tillstånden att ordna TUVA-utbildning ska utgöra ett omfattande nätverk av handledande utbildning, för att trygga en tillräcklig regional tillgång på och tillgänglighet till handledande utbildning samt möjligheter att anvisa en studieplats. Detta nätverk som skapas genom anordnartillstånd kan kommunerna komplettera genom att ordna handledande utbildning frivilligt efter tillfälligt behov.

Avsikten är att en studerande som trots planer på fortsatta studier behöver handledande utbildning ska kunna söka till handledande utbildning hos vilken utbildningsanordnare som helst. Målet med ett tillräckligt omfattande nätverk av anordnare är särskilt att säkerställa att handledande utbildning erbjuds så nära den studerandes hem som möjligt, vilket är viktigt särskilt för unga studerande. En studerande kan söka till handledande utbildning exempelvis hos en anordnare av gymnasieutbildning, även om hens mål är att inleda yrkesutbildning, eller tvärtom. När den studerande inleder handledande utbildning behöver hen heller inte veta om hen tänker söka till gymnasieutbildning eller yrkesutbildning.

Övergångsbestämmelser om ordnande av utbildning

Övergångsbestämmelser om ordnande av utbildning föreskrivs i 28 § i lagen om utbildning som handleder för examensutbildning.

Om en privat anordnare av grundläggande utbildning den 1 augusti 2021 har ett sådant gällande tillstånd att ordna påbyggnadsundervisning efter grundläggande utbildning som avses i 7 eller 8 § i lagen om grundläggande utbildning, får anordnaren med stöd av det tillståndet ordna utbildning som handleder för examensutbildning till och med den 31 juli 2025. Ordnande av påbyggnadsundervisning efter den grundläggande utbildningen upphör dock till alla delar den 1 augusti 2022. Påbyggnadsundervisning får inte ordnas med stöd av övergångsbestämmelsen, utan anordnare som omfattas av övergångsbestämmelsen ska börja ordna ny TUVA-utbildning från och med den 1 augusti 2022. Om en anordnare som omfattas av övergångsbestämmelsen vill ordna TUVA-utbildning efter den 31 juli 2025, ska anordnaren i god tid innan övergångstiden går ut ansöka om tillstånd att ordna TUVA-utbildning.

Om en anordnare av gymnasieutbildning har ordnat sådan utbildning som förbereder för gymnasieutbildning som avses i gymnasielagen, men anordnaren inte söker eller inte beviljas tillstånd att ordna utbildning som handleder för examensutbildning från och med den 1 augusti 2022, får denne ordna utbildning som förbereder för gymnasieutbildning till och med den 31 juli 2023. Utbildningsanordnaren kan dock inte anta nya studerande till LUVA-utbildningen efter den 31 juli 2022. Syftet med övergångsbestämmelsen är att säkerställa att de studerande ska slutföra sina studier som den 31 juli 2022 inte har genomfört sin handledande utbildning.

Om en anordnare av yrkesutbildning den 1 augusti 2021 har ett sådant gällande tillstånd att ordna utbildning som handleder för yrkesutbildning (VALMA) som avses i lagen om yrkesutbildning, får utbildningsanordnaren med stöd av det tillståndet ordna utbildning som handleder för examensutbildning.

I 29 § i lagen finns en övergångsbestämmelse som gäller den studerandes ställning. Om en studerande före den 1 augusti 2022 har inlett studier inom påbyggnadsundervisning efter den grundläggande utbildningen, utbildning som förbereder för gymnasieutbildning eller utbildning som handleder för yrkesutbildning övergår den studerande till att genomföra utbildning som handleder för examensutbildning vid nämnda tidpunkt. Bestämmelserna i denna paragraf tillämpas dock inte i situationer som avses i 28 § 2 mom.

Utbildningsanordnare som med stöd av övergångsbestämmelsen har rätt att ordna TUVA-utbildning behöver inte söka nytt TUVA-tillstånd i detta skede.

Utbildningsanordnarens plan för genomförandet av utbildningen

Enligt 12 § i lagen om utbildning som handleder för examensutbildning bestämmer Utbildningsstyrelsen utbildningsgrunderna för den utbildning som handleder för examensutbildning. Utbildningsanordnaren beslutar om utbildningens innehåll i enlighet med utbildningsgrunderna för den utbildning som handleder för examensutbildning. Enligt 13 § i lagen ansvarar utbildningsanordnaren för att den studerande har möjlighet till individuella val. Utbildningsanordnaren ska vid behov i samarbete med andra utbildningsanordnare erbjuda den studerande möjlighet att genomföra de delar som ingår i utbildningsgrunderna.

Enligt 7 § i lagen ska utbildningsanordnaren vid genomförandet av utbildningen samarbeta med anordnare av grundläggande utbildning, anordnare av gymnasieutbildning och yrkesutbildning och andra utbildningsanordnare samt med offentliga aktörer och privata sammanslutningar och stiftelser som bedriver ungdomsarbete och som behövs för ordnandet av utbildningen samt med arbets- och näringslivet. Utbildningsanordnaren kan komplettera den utbildning som den ordnar genom att skaffa i lag avsedd utbildning av kommunen, av en sådan anordnare av grundläggande utbildning som avses i 7 eller 8 § i lagen om grundläggande utbildning eller av en anordnare av yrkesutbildning eller gymnasieutbildning, av någon annan offentlig aktör eller av någon annan privat sammanslutning eller stiftelse.

Utbildningsstyrelsen utfärdar utbildningsgrunderna för den utbildning som handleder för examensutbildning under juni månad. En utkastversion av grunderna finns för närvarande till påseende i tjänsten [eGrunder](#).

Anordnare av utbildning som handleder för examensutbildning ska utarbeta en plan för genomförandet av utbildningen, med en beskrivning av:

- de utbildningsdelar som utbildningsanordnaren erbjuder inklusive målen för dem, deras centrala innehåll och bedömningen av dem samt genomförandet av målen för mångsidig kompetens
- de utbildningsdelar som skaffas av andra utbildningsanordnare
- höjning av vitsord för den grundläggande utbildningen genom särskild examen
- genomförande av gymnasiestudier och avläggande av delar av yrkesinriktad grundexamen och delområden som ingår i delarna
- ordnande av studiehandledning
 - o strukturer, aktörer och praxis för ordnandet
 - o samarbete, ansvar och arbetsfördelning
 - o praxis och ansvar vid handledning till fortsatta studier
- ordnade av särskilt stöd
 - o strukturer, aktörer och praxis för ordnandet
 - o samarbete, ansvar och arbetsfördelning
- samarbete
 - o samarbete mellan utbildningsanordnare samt informationsutbyte för att möjliggöra smidiga övergångar för de studerande mellan den handledande utbildningen och den examensinriktade utbildningen
 - o samarbete mellan hemmet och läroanstalten i fråga om läropliktiga
 - o samarbete med arbetslivet och internationellt samarbete samt samarbete med andra aktörer

Som stöd för utbildningsanordnarnas lokala arbete erbjuder Utbildningsstyrelsen ett avgiftsfritt verktyg för genomförandepLANEN som en del av tjänsten eGrunder. Undervisnings- och

kulturministeriet samt Utbildningsstyrelsen rekommenderar att verktyget används vid utarbetande av genomförandeplanen. Verktöget lanseras under sommaren. Utbildningsanordnare kan i tjänsten ladda ned en pdf-utskrift över den plan som de utarbetat med verktyget och foga den som bilaga till ansökan om anordnartillstånd.

Finansiering

Ett utkast till regeringens proposition gällande finansiering av den utbildning som handleder för examensutbildning är för närvarande på remiss. I propositionen föreslås att den utbildning som handleder för examensutbildning ska finansieras inom ramen för tre separata finansieringssystem som i nuläget (som finansiering av påbyggnadsundervisning efter den grundläggande utbildningen, finansiering av LUVA-utbildning och finansiering av VALMA-utbildning). Syftet med propositionen är att säkerställa en tillräcklig finansieringsnivå för ordnande av TUVA-utbildning och samtidigt harmonisera nivån på den finansiering som de olika aktörerna erhåller för ordnande av utbildningen.

Tillstånd att ordna utbildning som handleder för examensutbildning

I tillståndet att ordna utbildning bestäms det i samband med vilken utbildningsform tillståndet för handledande utbildning beviljas, om utbildningsanordnaren har flera tillstånd att ordna i 4 § 1 mom. avsedd utbildning. Tillstånd att ordna utbildning som handleder för examensutbildning beviljas endast i samband med en utbildningsform. Om den sökande har ett gällande tillstånd att ordna grundläggande utbildning, gymnasieutbildning eller yrkesexamina och yrkesutbildning, beviljas tillstånd att ordna utbildning som handleder för examensutbildning i samband med den aktuella utbildningsformen.

I tillståndet att ordna utbildning kan det bestämmas om antalet studerande inom den utbildning som handleder för examensutbildning eller antalet studerandear. I regel är avsikten att utbildning som handleder för examensutbildning ska ordnas inom ramen för det totala antalet studerande inom gymnasieutbildningen eller yrkesutbildningen utifrån utbildningsbehovet, men till exempel i en utbildning som ordnas i en läroanstalt med internatboende går det vid behov att bestämma om antalet studerande eller studerandear.

När anordnaren ordnar utbildning som handleder för examensutbildning ska anordnaren iaktta vad som i tillståndet att ordna grundläggande utbildning, gymnasieutbildning eller yrkesexamina och yrkesutbildning bestäms om undervisningsspråket och verksamhetsområdet, om inte något annat bestäms i tillståndet att ordna utbildning som handleder för examensutbildning.

Förutsättningar för beviljande av anordnartillstånd

En förutsättning för beviljande av ett tillstånd att ordna utbildning är att utbildningen är nödvändig med tanke på det nationella eller regionala utbildningsbehovet och utbildningsutbudet och att sökanden har verksamhetsmässiga och ekonomiska förutsättningar att ordna utbildningen på ett ändamålsenligt sätt. Tillstånd att ordna utbildning beviljas av undervisnings- och kulturministeriet. I samband med beslut om beviljande av tillstånd ska undervisnings- och kulturministeriet säkerställa en tillräcklig nationell och regional tillgång till utbildning som handleder för examensutbildning.

Utbildningsanordnarens allmänna verksamhetsmässiga och ekonomiska förutsättningar har bedömts när denne har beviljats anordnartillstånd, i anknytning till vilket tillstånd att ordna handledande utbildning beviljas. I samband med beviljande av tillstånd att ordna utbildning som handleder för examensutbildning bedöms särskilt de verksamhetsmässiga och ekonomiska förutsättningar som krävs för att ordna handledande utbildning. En anordnare av handledande utbildning ska ha bland annat fungerande samarbetsmodeller med andra utbildningsanordnare samt möjlighet att fastställa en studiegång så att den studerande går vidare till examensinriktad gymnasieutbildning eller yrkesutbildning.

Utbildningsstyrelsen bestämmer utbildningsgrunderna för den utbildning som handleder för examensutbildning. I utbildningsgrunderna anges målen för utbildningsdelarna, utbildningsdelarnas centrala innehåll och bedömningen av dem samt de uppgifter som ska antecknas i den personliga studieplanen. Utbildningsstyrelsen utfärdar grunderna för den utbildning som handleder för examensutbildning under juni 2020.

Ansökan om anordnartillstånd

Utbildningsanordnare som har för avsikt att ordna utbildning som handleder för examensutbildning från och med den 1 augusti 2022 ombes lämna in en ansökan om anordnartillstånd till undervisnings- och kulturministeriets registratorskontor senast den 31 augusti 2021.

En privat aktör som har tillstånd att ordna påbyggnadsundervisning inom den grundläggande utbildningen får med stöd av övergångsbestämmelsen ordna TUVA-utbildning fram till 31.7.2025. Om utbildningsanordnaren därefter vill ordna utbildning som handleder för examensutbildning, ska anordnaren i god tid före utgången av övergångsperioden ansöka om tillstånd att ordna TUVA-utbildning.

En anordnare av yrkesutbildning som har ett gällande anordnartillstånd enligt lagen om yrkesutbildning för utbildning som handleder för yrkesutbildning (VALMA) får med stöd av nämnda anordnartillstånd ordna utbildning som handleder för examensutbildning. Således behöver de nuvarande anordnarna av VALMA-utbildning inte ansöka om tillstånd att ordna utbildning som handledning för examensutbildning.

I fortsättningen kan tillstånd att ordna utbildning i övergångsskedet finnas endast i samband med ett tillstånd att ordna en utbildningsform. Om anordnaren t.ex. tidigare har ordnat både VALMA-utbildning och påbyggnadsundervisning inom den grundläggande utbildningen eller LUVA-utbildning, ska anordnaren i fortsättningen ordna TUVA-utbildning med stöd av övergångsbestämmelsen med stöd av tillståndet att ordna VALMA-utbildning.

Anordnartillstånd behöver inte sökas om utbildningsanordnare har rätt att ordna utbildning som handleder för examensutbildning med stöd av övergångsbestämmelsen.

Ansökan om anordnartillstånd ska inkludera följande punkter och dokument:

- verksamhetsmässiga och ekonomiska förutsättningar för att ordna utbildning som handleder för examensutbildning. En anordnare av handledande utbildning ska ha bland annat fungerande samarbetsmodeller med andra utbildningsanordnare samt möjlighet att fastställa en studiegång så att den studerande går vidare till examensinriktad gymnasieutbildning eller yrkesutbildning.
- plan för genomförandet av utbildning som handleder för examensutbildning inklusive bilagor

De sökande ombes utnyttja den ansökningsmall för utbildning som handleder för examensutbildning som finns bifogad detta brev. I det inledande ansökningsskedet ombes utbildningsanordnarna använda utkastet till grunder för utbildning som handleder för examensutbildning vid utarbetande av genomförandeplanen och för att komplettera planen, när Utbildningsstyrelsen har utfärdat grunderna. Utkastet till grunder finns på

<https://eperusteet.opintopolku.fi/beta/#/fi/tutkintoonvalmentava/7534950/tiedot>

Undervisnings- och kulturministeriet ber Utbildningsstyrelsen om ett utlåtande om den sökandes plan för genomförandet av utbildningen som handleder för examensutbildning.

Besluten är avgiftsbelagda och avsikten är att de ska fattas före utgången av december.

Vänligen skicka ansökan i elektronisk form på kirjaamo@minedu.fi eller per post på PB 29/Riddaregatan 2 B, Helsingfors, 00023 Statsrådet.

Undervisnings- och kulturministeriets webinarium om utbildning som handleder för examensutbildning

Onsdagen den 28 april 2021 kl. 14.00–16.00 ordnade undervisnings- och kulturministeriet ett webinarium om temat ordnande av utbildning som handleder för examensutbildning. Materialet från evenemanget finns på ministeriets webbplats på: <https://minedu.fi/tapahtumat/2021-04-28/webinaari-oppivelvollisuuden-laajentumisesta>

Ytterligare information

Ytterligare information om beredning av tillstånd att ordna utbildning som handleder för examensutbildning lämnas av:

Lagstiftning

Piritta Sirvio, regeringsråd, tfn 0295 330 238, fornamn.efternamn@minedu.fi

Grundläggande utbildning

Jari Rutanen, specialsakkunnig, tfn 0295 3 30011, fornamn.efternamn@minedu.fi

Anne-Marie Brisson, regeringsråd (privata anordnare av grundläggande utbildning), tfn 0295 330 079, fornamn.efternamn@minedu.fi

Annika Bussman, undervisningsråd (fritt bildningsarbete), tfn 0295 330 407, fornamn.efternamn@minedu.fi

Gymnasieutbildning

Heikki Blom, undervisningsråd, tfn 0295 330 074, fornamn.efternamn@minedu.fi

Yrkesutbildning

Victor Nyberg, specialsakkunnig, tfn 0295 330 263, fornamn.efternamn@minedu.fi

Tarja Koskimäki, överinspektör (Nyland), tfn 02953 30166, fornamn.efternamn@minedu.fi

Jukka Lehtinen, undervisningsråd (Egentliga Tavastland, Päijänne-Tavastland, Birkaland, Egentliga Finland och Satakunta), tfn 02953 30183, fornamn.efternamn@minedu.fi

Anne Mårtensson, undervisningsråd (Kymmenedalen, Södra Karelen, Södra Savolax, Norra Savolax och Norra Karelen), tfn 02953 30104, fornamn.efternamn@minedu.fi

Mari Pastila-Eklund, undervisningsråd (Mellersta Finland, Södra Österbotten, Österbotten och Mellersta Österbotten), tfn 02953 30249, fornamn.efternamn@minedu.fi

Tiina Polo, undervisningsråd (Norra Österbotten, Kajanaland och Lappland), tfn 02953 30022, fornamn.efternamn@minedu.fi

Kanslichef Anita Lehtikainen

Specialsakkunnig Victor Nyberg

Bilagor TUVA ansökningsblankett

Distribution Anordnare av grundläggande utbildning
Anordnare av gymnasieutbildning
Anordnare av yrkesutbildning

För kännedom Opetushallitus
Suomen Kuntaliitto ry
Suomen Kansanopistoyhdistys - Finlands Folkhögskolförening ry
Pro Lukio ry
Ammattiosaamisen kehittämisyhdistys AMKE ry
Bildningsalliansen rf
Yksityiskoulujen Liitto ry
Kansalaisopistojen liitto KoL - Medborgarinstitutens förbund MiF ry
UKM/LAMOS
UKM/VAPOS